

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 7CoP/132/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 0020205020
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 01. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Frederika Zozuľáková
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2021:0020205020.2

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Frederiky Zozuľákovvej a členov senátu JUDr. Jozefa Maruščáka a Mgr. Miloša Greguša, vo veci starostlivosti súdu o maloletého Y. K., nar. X.X.XXXX, bytom u matky, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Michalovce, dieťaťa rodičov: Mgr. Z. K., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom A. XXX a Ing. Y. K., nar. XX.X.XXXX, bytom B. Q. XX, zastúpeného JUDr. Blankou Nagyovou, advokátkou Advokátskej kancelárie so sídlom Štúrova 44, Košice, v konaní o úpravu rodičovských práv a povinností, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Michalovce zo dňa 10.11.2020 č.k. 15P/186/2020-18 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Michalovce ako súd prvej inštancie uznesením uvedeným záhlaví zamietol návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým otec žiadal, aby mu súd do právoplatného skončenia konania vo veci samej o úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému Y., uložil povinnosť prispievať na výživu maloletého v nevyhnutnej miere sumou 50 eur mesačne, k rukám matky, vždy do 20. dňa v tom ktorom mesiaci. Zároveň sa domáhal upraviť styk s maloletým každý páry vikend v čase od piatka od 15.00 hod. do nedele do 18.00 hod. a každý nepáry týždeň vo štvrtok, v čase od 15,00 hod. do 18,30 hod., počas vianočných sviatkov a zimných prázdnin každý páry rok od 30.12., v čase od 15.00 hod. do 6.1. do 15,00 hod. a každý nepáry rok od 23.12. v čase od 15,00 hod. do 30.12. do 15,00 hod., každý nepáry rok počas jarných prázdnin v čase od piatka od 16,00 hod. pred jarnými prázdninami, do nedele nasledujúceho týždňa do 16,00 hod., každý páry rok počas jesenných prázdnin v čase od 16.00 hod. posledného dňa pred jesennými prázdninami do 16.00 hod. posledného dňa jesenných prázdnin, počas veľkonočných sviatkov každý páry rok od štvrtka v čase od 15,00 hod. do Veľkonočnej soboty do 15,00 hod. a každý nepáry rok od Veľkonočnej nedele v čase od 10,00 hod. do utorka do 15,00 hod., každý rok počas letných prázdnin v čase od 1.7. od 15,00 hod. do 14.7. do 18,00 hod. a od 31.7. od 15,00 hod. do 15. 8. do 18,00 hod. Ďalej žiadal neodkladným opatrením uložiť matke povinnosť umožniť otcovi telefonický kontakt s maloletým prostredníctvom niektorej z aplikácii Messenger, Viber, WhatsApp, FaceTime alebo Skype, a to každú stredu v kalendárnom týždni v čase od 17,00 hod. do 18,00 hod., s povinnosťou poskytnúť náhradný termín pri nemožnosti realizovať telefonický hovor v tomto určenom čase. Zároveň žiadal, aby súd uložil matke povinnosť poskytnúť otcovi náhradný termín stretnutia, t.j. najbližší nepáry vikend, a to v prípade, že pre závažnú chorobu maloletého, kedy jeho prevoz na stretnutie bude lekárom vylúčený, sa stretnutie neuskutoční.

2. V odôvodnení tohto uznesenia súd prvej inštancie uviedol, že v danom prípade nebola preukázaná potreba rýchlo a dočasne upraviť pomery účastníkov konania, pretože práva a oprávnené záujmy účastníkov konania nie sú ohrozené. Maloleté dieťa sa nachádza v starostlivosti matky. Otec žiadnym spôsobom nepreukázal, že by maloleté dieťa bolo u matky ohrozené na živote a zdraví alebo mu hrozila nejaká iná ujma. Tvrdenie otca, že mu matka bráni stretávať sa s maloletým nie je pravdivé, nakoľko

ako vyplýva z návrhu otca, matka mu umožňuje sporadické a krátke návštevy v jej prítomnosti na pár hodín. Otec sám v návrhu uviedol, že mu matka umožnila stretnutie s maloletým v mesiaci august trikrát, v mesiaci október dvakrát (4.10.2020 na dve hodiny a dňa 18.10.2020 na hodinu). Otec žiadnym spôsobom nepreukázal, že by ho matka chcela úplne odlúčiť od maloletého, naopak vo veci úpravy rodičovských práv a povinností k maloletému sama matka navrhovala úpravu styku každý párný týždeň v nedeľu za jej prítomnosti, čo nenasvedčuje tomu, že by otca chcela vylúčiť z participovania na výchove maloletého. Čo sa týka uloženia povinnosti matke umožniť otcovi pravidelné telehovory prostredníctvom ocom vymenovaných piatich aplikácií, súd ani v tejto časti otcovi nevyhovol, nakoľko otec súdu nepreukázal, ktorú z aplikácií matka používa, a preto realizovanie takýchto telehovorov bez označenia konkrétnej aplikácie by bolo nevykonateľné. Čo sa týka platenia výživného zo strany otca, z návrhu nevyplýva potreba nariadovať neodkladné opatrenie a otca maloletého zaviazat' prispievať na výživu maloletého, pretože otec neosvedčil naliehavosť potreby neodkladnej úpravy vyžadujúcej si okamžitý zásah súdu. Otec má sám vôľu prispievať na výživu maloletého, a preto nie je potrebné neodkladným opatrením mu ukladať povinnosť platiť výživné. Skutočnosť, že matka vrátila otcovi výživné, nie je dôvodom na vydanie neodkladného opatrenia. Súd poukázal na to, že nariadeným neodkladným opatrením by bolo možné povinnej osobe uložiť povinnosť platiť výživné len v nevyhnutnej miere tak, aby to postačovalo aspoň na uhrádzanie nevyhnutných životných nákladov oprávneného. Otec nepreukázal výšku svojho príjmu, ani výšku príjmu matky a taktiež nepreukázal konkrétnu výšku aktuálnych nákladov na zabezpečenie výživy maloletého dieťaťa. V dôsledku uvedeného súd konštatoval, že otec neosvedčil naliehavosť ingerencie súdu do pomerov účastníkov konania a aj keď rodičia maloletého nežijú v spoločnej domácnosti, nebolo preukázané, že by uspokojovanie nevyhnutných potrieb maloletého dieťaťa bolo bezprostredne ohrozené. Neodkladným opatrením totiž nemožno prejednať výrok konečného rozhodnutia vo veci samej a to aj za situácie, že v tomto štádiu konania nie je zrejmé, ktorý z rodičov a v akom rozsahu zabezpečuje starostlivosť o maloleté dieťa, pričom pri rozhodovaní o úprave výkonu rodičovských práv a povinností je potrebné brať zreteľ aj na primeraný podiel rodičov na starostlivosti o dieťa, ktorá skutočnosť je významná aj pre posúdenie možností, schopností a majetkových pomerov rodičov vo vzťahu k určeniu výživného pre dieťa v závislosti na odôvodnených, v prípade neodkladného opatrenia nevyhnutných potrebách dieťaťa.

3. Súd prvej inštancie poukázal na to, že skúmanie ocom uvedených skutočností si vyžaduje rozsiahle dokazovanie, ktoré prekračuje rámec konania o neodkladnom opatrení a je nepochybné, že konajúci súd sa bude uvedenými zaoberať v konaní vo veci samej. Keďže nebolo osvedčené, že by výživa maloletého dieťaťa a zabezpečovanie jeho základných osobných potrieb boli bezprostredne ohrozené, súd návrh aj v tejto časti zamietol.

4. V zákonom stanovenej lehote podal proti tomuto uzneseniu otec odvolanie. Uviedol, že s rozhodnutím súdu prvej inštancie o zamietnutí jeho návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nesúhlasí. Odvolanie podal z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b),d),e),f),g),h) CSP. Podľa názoru otca súd prvej inštancie nezohľadnil fakt, že sa o starostlivosť o maloletého usiluje, ale matka maloletého ho o to ukracuje, lebo mu neumožňuje plnohodnotný styk s maloletým. Podľa názoru otca súd takýmto spôsobom prihliadol len na argumenty matky, ktorá potom čo on podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, podala návrh vo veci samej, konanie sa vedie pod sp. zn.: 23P/189/2020, v ktorom navrhla obmedzený styk otca s maloletým, a to len každú párnú nedeľu v čase od 10,00 hod. do 12,00 hod. a v čase od 14,00 hod. do 16,00 hod., za jej prítomnosti a v mieste jej trvalého bydliska. Podľa otca je rozhodnutie súdu prvej inštancie prekvapujúce, pretože na základe ním predložených dôkazov a uvedených argumentov a po zistení, že matka maloletého podala návrh na úpravu rodičovských práv a povinností je zrejmé, že ako rodičia sa na úprave styku nevedia dohodnúť a v tejto otázke majú odlišné názory. S argumentáciou súdu prvej inštancie, že nepreukázal, že by ho matka chcela úplne odlúčiť od maloletého, nesúhlasí. Zdôraznil, že od rozchodu s matkou maloletého (07/2020) sa neustále pokúšal o osobný styk s maloletým, chcel si ho zobrať aspoň na 2 dni, cestoval za ním na miesto jeho pobytu, avšak matka mu neumožnila plnohodnotné stretnutie s maloletým, čím mu znemožňuje výkon jeho práv a povinností voči maloletému. Vidieť maloletého mu bolo umožnené až po mnohých urgenciách z jeho strany a vždy len za prítomnosti matky. Pri týchto stretnutiach prejavoval maloletý veľkú radosť, bol šťastný. Radosť prejavoval dotykom, hladkaním otca, radostným smiechom. Pri jeho odchode bol maloletý smutný. V tejto súvislosti otec poukázal na fakt, že dôvod pre nariadenie neodkladného opatrenia nesporne trvá, pretože s matkou maloletého nežijú v spoločnej domácnosti, ich bydliska sú vzdialené 145 km, ich práva a povinnosti voči maloletému neboli doposiaľ právoplatne upravené rozhodnutím súdu, pričom nie sú prístupní žiadnej ani dočasnej dohode medzi

nimi. Otec v odôvodnení ďalej uviedol, že o maloletého sa od narodenia každodenne staral. Po príchode z nemocnice bol prevažne doma spolu s matkou, aby sa venoval dieťaťu a pomáhal fyzický aj psychický matke, u ktorej narodenie dieťaťa vyvolalo stavy úzkosti a stresu. Bol to on, kto maloletého prvýkrát kúpil. Maloletého uspával, hral sa s ním, čítal mu, vykonával s ním aktivity potrebné pre jeho zdravý fyzický a duševný vývin. V dôsledku toho je medzi nimi silný citový vzťah. Taktiež sa otec staral o chod domácnosti, upratoval, žehlil, nakupoval potraviny, podieľala sa na varení. Na jar 2020 sa z bytu v Košiciach presťahovali do rodinného domu v A., k starým rodičom z matkinej strany. Osobne sa angažoval na vynovení priestorov rodinného domu. Otec ďalej v odvolaní uviedol, že má ukončené vysokoškolské vzdelanie, je riadne zamestnaný, vlastní vodičský preukaz, má motorové vozidlo, nefajčí, nepije alkoholické nápoje, zdravo sa stravuje, je športovo založený. Otec zdôraznil, že maloletý býval od narodenia nielen s matkou, ale aj s ním. Pre maloletého má v rodinnom dome v B. Q. plne zariadenú detskú izbu. Má za to, že svojim návrhom na dočasnú úpravu styku osvedčil obavu, že maloletému hrozí nebezpečenstvo na jeho zdravom fyzickom a psychickom vývoji v dôsledku citového odcudzenia otca. Maloletý je vystavený fyzickej i duševnej ujme pre dlhotrvajúcu neprítomnosť otca v jeho živote, keďže matka pravidelnému stretávaniu sa bráni. Matka svojimi konaniami (fakticky od 08/2020), izolovaním maloletého od jeho otca, narúša dôležitú väzbu a citový vzťah medzi ním a maloletým. Maloletému tým spôsobuje značnú ujmu na jeho vývine a na zdraví a zasahuje do jeho práv zaručených Dohovorom o právach dieťaťa. Dlhodobá absencia otca pri výchove syna je vzhľadom na jeho vek schopná spôsobiť, že dôjde k silnému alebo definitívnemu odcudzeniu maloletého od otca v čase, kým konajúci súd rozhodne o merite veci, pričom takýto následok, ktorý nie je v záujme maloletého, bude len ťažko odstrániteľný. Uvedené je preto podľa otca nutné považovať za osvedčenie bezprostredne hroziacej ujmy spočívajúcej v možnosti narušenia vzťahu otec- syn, lebo otcovi matka neumožňuje plnohodnotné stretávania sa s jeho synom, ani dlhodobú participáciu na jeho výchove i výžive, nakoľko je mu v tom bránené zo strany matky. Vo vzťahu k výživnému, ktoré matke pre maloletého syna poskytol - v mesiaci 08/2020 poslal matke platbu v sume 300 Eur (výživné vo výške 120 eura a 280 eur čiastka na zakúpenie zariadenia do izby pre maloletého), v mesiaci 09/2020 poslal matke na jej účet výživné vo výške 120 eur, ktoré mu matka 2x vrátila. Preto otec navrhol súdu, aby neodkladným opatrením určil otcovi povinnosť platiť výživné k rukám matky aspoň v nevyhnutnej miere potrebnej na výživu maloletého, čo však súd bez zdôvodnenia zamietol. Vo vzťahu k uloženiu povinnosti matke umožniť otcovi pravidelné telehovory so synom, otec uviedol, že matka má k dispozícii mobil typu iPhone SE 16GB, ktorý jej daroval. Matka tiež disponuje tabletom typu iPad mini32GB, ktorý otec prenechal maloletému na pozeranie rozprávok a notebookom typu Mac BookAir, ktorý otec kúpil matke na jej požiadanie, aby ho mohla využiť na písanie doktorandskej práce. Všetky tieto zariadenia obsahujú ním v návrhu navrhovaných päť aplikácií. Podľa vedomosti otca, matka najčastejšie používa aplikáciu FaceTime, a preto má otec za to, že aj v tejto časti bol jeho návrh dôvodný.

5. Vzhľadom na tieto skutočnosti otec navrhol, aby odvolací súd zmenil napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa tak, že upraví styk s maloletým podľa jeho návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Zároveň otec navrhol uložiť matke povinnosť umožniť otcovi pravidelné telehovory s maloletým prostredníctvom aplikácie FaceTime, a to každú stredu v kalendárnom týždni v čase od 17,00 hod. do 18,00 hod.

6. Otec odvolanie doplnil o e-mailovú a sms komunikáciu medzi ním a matkou. Zároveň uviedol, že matka mu naďalej bráni v realizácii stretnutí s maloletým a neustále mu vracia aj výživné, ktoré jej posla na jej účet vo výške 120 eur pre maloletého. Takto mu vrátila aj výživné, ktoré jej poslal pre maloletého za mesiac december. Sms komunikáciou a emailovou komunikáciou sa snažil matku náležite požiadať o umožnenie pravidelných víkendových stretnutí s maloletým, ktoré však matka vždy odmieta. Matku sa snaží neustále ubezpečovať, že bez jej vedomia nikdy maloletého nevezme do svojej starostlivosti, lebo jeho záujmom je doceliť len pravidelný styk s maloletým.

7. Postupom podľa § 329 ods. 1 druhá veta CSP odvolací súd umožnil matke a kolíznemu opatrovníkovi vyjadriť sa k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a k odvolaniu otca.

8. Matka vo vyjadrení k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a k odvolaniu otca uviedla, že ju prekvapilo, že otec chce riešiť tak závažnú otázku akou je výživné a styk neodkladným opatrením bez riadne vykonaného dokazovania. Situácia je pár mesiacov vážna a komplikovaná, avšak sama nepovažovala za vhodné riešiť situáciu cez neodkladné opatrenie. Podala návrh vo veci samej na úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému. Termín prvého pojednávania je stanovený na 13.1.2021.

K jednotlivým častiam návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia matka uviedla, že na základe dohody s otcom, z dôvodu bezpečnejšieho prostredia pre maloletého po prepuknutí nákazlivej choroby Covid 19 na Slovensku, ich otec odviezol k matkiným rodičom. Otec odišiel do Košíc a B. Q. a sporadicky ich raz za čas navštevoval. Po jej naliehaní s nimi strávil Veľkonočné sviatky. Pri najbližšej príležitosti od nich odišiel, nikdy sa nezdržal dlhšie, hoci bol na rodičovskej dovolenke s maloletým. O maloletého sa počas neprítomnosti nezaujímal, nepomáhal s vybavovaním dokladov, lekárov pre maloletého. V čase odchodu otca maloletého (začiatkom júla 2020) otec nejavil záujem ani o vstupnú návštevu v materskej škôlke. K tvrdeniu otca, ktorý odchod odôvodnil starostlivosťou o chorého otca, matka uviedla, že v tom čase bol jeho otec ešte v nemocnici a nie doma, čo si nevyžadovalo zdržiavanie sa v B. Q. a navyše nebol sám, lebo tam bola aj jeho mama, brat bývajúci vo vedľajšom dome a jeho sestra bývajúca v neďalekej dedine. Matka zdôraznila, že otec odišiel od maloletého ešte počas trvania jeho rodičovskej dovolenky. O maloletého syna sa nezaujímal až do doručenia predvolania na súdne pojednávanie, čo bolo koncom novembra. Nezaujímal sa o lekárov maloletého, o škôlku, nepýtal sa na jeho potreby, nereagoval na jeho zdravotný stav. Matka uviedla, že styku nikdy nebránila, otec mohol prísť za synom kedykoľvek, ale syna mu nedávala na celé dni, nakoľko maloletý nikdy nebol s otcom bez jej prítomnosti s výnimkou jej nevyhnutnej operácie v roku 2017. Maloletý je na ňu naviazaný a niekoľkodňové odlúčenie by pre neho nebolo vhodné v tak útlom veku. Otec sa jej mal už počas spolužitia vyhrážať, že jej syna zoberie. Otec nepozná režim maloletého, čo dokazujú otcove telefonáty neskoro večer, keď už maloletý spí, alebo počas toho, keď je v škôlke. Matka poukázala aj na dohodnuté návštevy, kedy s maloletým otca čakali celý deň, avšak otec neprišiel a ani sa neozval, resp. podvečer poslal SMS správu, že už nepríde. Otec v mesiaci júl 2020 o syna nejavil záujem. Dňa 21.8.2020 si zobral dovolenku, avšak za synom neprišiel. Dňa 28.8.2020 zaslal sms správu, že by chcel prísť na druhý deň, avšak dňa 29.8.2020 o 18.11 hod. sms správou oznámil, že nepríde. Dňa 2.9.2020 otec chcel maloletého zobrať na víkend, nakoľko však s tým nesúhlasila, otec už za maloletým ani neprišiel. Otec prejavil záujem stráviť so synom pár hodín dňa 10.9.2020, no nakoniec neprišiel. Tvrdenie otca, že bol so synom 4.10.2020 len na 2 hodiny nie sú podľa matky pravdivé, nakoľko s ním bol cca 5 hodín a nebral ohľad na to, že maloletý potrebuje ísť spať. Rozpor podľa matky vyvoláva aj tvrdenie otca, že 18.10.2020 bol s maloletým len na hodinku, nakoľko otec na stretnutie meškal, neprišiel v dohodnutom čase a následne išiel maloletý obedovať a spať. Matka ďalej zdôraznila, že otec ani v čase, keď žili spolu, nevykonával starostlivosť o domácnosť a maloletého. Bol síce na rodičovskej dovolenke, ale denne s dieťaťom počas celej svojej rodičovskej dovolenky nebol a v poslednom mesiaci už so synom nebol vôbec. Otec bol totiž na rodičovskej dovolenke z finančných dôvodov. O syna sa v tom čase starala rovnako ako predtým ona. Matka predložila dohodu, ktorú uzatvorila s otcom dieťaťa dňa 12.2.2020, o tom, že jediným dôvodom odchodu otca na rodičovskú dovolenku je navýšenie rodinného, finančného rozpočtu o materské. To, že išlo o čisto finančnú záležitosť nasvedčuje aj otvorenie rôznych živností zo strany otca v rovnakom období ako nastúpil na rodičovskú dovolenku. V danom období, kedy bol otec na rodičovskej dovolenke, sa zdržiavali v obci A. u jej rodičov, avšak otec sa tam zdržiaval minimálne. Problematickosť vzťahu s otcom maloletého vidí matka v rozdielnosti hodnotových názorov. Matka poukázala na skutočnosť, že ich rodiny sa nepoznajú, čo je spôsobené odmietavým prístupom otca a jeho rodiny. Podľa matky otec sa dobrovoľne vzdáva synovi aj tým, že počas telehovorov odmieta rozprávať materinským jazykom syna (slovenčinou) a syn mu vôbec nerozumie. Pričom otec slovenský jazyk ovláda. S otcom maloletého sa matka nevedela dohodnúť ani na spoločnom bývaní. Otec na matku naliehal v tom akú národnosť bude mať maloletý, dokonca aj v tom ako má so synom komunikovať. Nesúhlasil ani s výberom slovenskej škôlky. Matka vo vyjadrení vyvrátila aj tvrdenie otca, že ju v jej štúdiu podporoval. Uviedla, že otec ju nabádal už počas doktorandského štúdia, aby ho ukončila. Uvedené štúdium musela na rok prerušiť, lebo otec jej nepomáhal ani s chodom domácnosti, ani so synom. Matka poprela aj tvrdenie otca, že počas zdieľania spoločnej domácnosti nebola zárobkovo činná, nakoľko bola internou doktorandkou na FF UPJŠ v K. až do narodenia syna. V rámci toho jej patrilo štipendium, ktoré dávala do spoločnej domácnosti. Po nástupe na materskú dovolenku poberala rodičovský príspevok a pracovala externe na dohodu v T. (obdobie 2017-2019). Uvedené prostriedky investovala do spoločnej domácnosti. K tvrdeniam otca, že nie je informovaný o maloletom, matka uviedla, že všetky informácie, ktoré otec má, sú od nej. Zo začiatku ho informovala aj bez toho, aby sa pýtal, aktuálne mu tieto informácie podáva len keď sa o to zaujíma. Záujem o detskú lekárku maloletého, ako aj o materskú škôlku, ktorú maloletý navštevuje, začal otec prejavovať až od konca novembra 2020. K výživnému matka uviedla, že po rozchode sa s otcom dohodli na výške výživného pre syna v sume 300 eur. Dohodnutú sumu 300 eur zaslal v mesiaci august 2020. V mesiaci september otec zaslal sumu 120 eur. Nad rámec uvedeného sa otec nezaujímal, či maloletý niečo nepotrebuje. Keď ho prišiel navštíviť nedoniesol mu žiadnu hračku. Otec je včelár, avšak maloletému med nedoniesol. Otec neposiela plnenie výživného v rovnaký dátum

v kalendárnom mesiaci, ani rovnakým spôsobom (raz využíva prevod a raz poštovú poukážku). Preto sa matka rozhodla peniaze od otca neprijíť, čo mu aj oznámila.

9. Matka sa tiež vyjadrila aj k odvolaniu otca a uviedla, že je presvedčená, že pre rozhodnutie o úprave rodičovských práv a povinnosti k maloletému je potrebné vykonať dokazovanie a súhlasí s rozhodnutím Okresného súdu Michalovce, ktorý návrh otca na vydanie neodkladného opatrenia v plnom rozsahu zamietol. Matka zdôraznila, že umožňuje plnohodnotný styk otca so synom a zároveň plne rešpektuje a uznáva otcovu rolu a miesto v živote a výchove syna. Nezhody, ktoré im bránia v dohode, vznikajú z neobjektívnych tvrdení a veľmi negatívneho osočovania zo strany otca voči nej. Matka uviedla, že sa nesnaží o obmedzovanie styku, ale je presvedčená, že odtrhnutie syna od nej na viac dní by pre maloletého znamenalo psychický šok, lebo syn síce trávil čas s otcom, ale ona bola stále pri nich. Maloletý ešte riadne nerozpráva, nosí plienky a otcovi nerozumie, nakoľko otec nie je ochotný so synom hovoriť inak ako maďarským jazykom. Syn nemá hlbšie citové väzby ani na starú matku z otcovej strany a víkendy len s otcom bez prítomnosti matky by znamenali nebezpečenstvo nestability výchovného prostredia pre tak malé dieťa. Podľa matky otec si určil časy, kedy si chce syna zobrat' bez toho, aby sa tieto časy snažil zosúladiť s jej pracovným časom, s časmi kedy je maloletý v škôlke, kedy maloletý spí. A ak to nie je podľa otcových prianí, tak prechádza do útoku voči jej osobe. Matka tiež poukázala na skutočnosť, že otcov záujem o syna sa sústreďuje len na víkendy a v rámci týždňa sa o otázkach súvisiacich s výchovou a potrebami syna nemieni rozprávať. K otcom tvrdenej psychickej a fyzickej ujme, ktorou odôvodňuje potrebu nariadenia neodkladného opatrenia, matka uviedla, že maloletý je na časté odchody otca zo spoločnej domácnosti zvyknutý. Syn ani v rámci dlhého časového obdobia neprežíva ťažko absenciu otca, skôr odlúčenie od matky na tak dlhý čas (ako je víkend) by pre neho bolo niečo cudzie a nepoznané. Matka k otcovej námietke, že v dedine A. nemá možnosť plnohodnotne stráviť čas so synom, uviedla, že dedina je síce menšia svojou rozlohou, avšak nachádza sa tam školské ihrisko, multifunkčné ihrisko, kde môže otec rozvíjať športový potenciál syna. Za dedinou je pieskové ihrisko a upravená asfaltová cesta, ktorá vedie na okolitú nížinu, a ktorú aj ona využíva na športové aktivity a prechádzky s maloletým. Matka poukázala aj na to, že keď si otec nemôže zobrat' maloletého na víkend, nepríde ho ani pozrieť, lebo to podľa neho nie je plnohodnotný styk. Otec neberie do úvahy, že syn je malý, má zdravotné problémy, teraz nastúpil do škôlky (na čo si zvyká), že má svoj režim, ktorý je primeraný jeho veku, a ktorý zahŕňa aj poobedný spánok a pravidelné stravovanie. Čo sa týka mesiaca december 2020, kedy chcel otec vziať syna na 2 dni, matka uviedla, že maloletý je od 2.12.2020 doma a nenavštevuje materskú škôlku z dôvodu prekonania veľmi ťažkého laryngitídneho záchvatu. Matka tiež podotkla, že v dňoch spísania toho vyjadrenia (27.12.2020) je ona, ich syn a starí rodičia v karanténe z dôvodu nákazy koronavírusom v domácnosti. U maloletého sa začiatkom týždňa, t.j. 21.12.2020 začali prejavovať trávacie ťažkosti. Otca o tejto skutočnosti informovala.

10. Kolízny opatrovník sa k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a k odvolaniu otca vyjadril podaním doručeným odvolaciu súdu dňa 4.1.2020, v ktorom uviedol, že dňa 1.12.2020 vykonal sociálne šetrenie v domácnosti matky, ktorá uviedla, že posledný osobný kontakt otca so synom sa realizoval dňa 18.10.2020. Vzhľadom na útlý vek dieťaťa a skutočnosť, že dieťa sa s otcom už dlhšiu dobu osobne nestretlo považuje kolízny opatrovník za dôležité, aby sa styk otca s dieťaťom realizoval spočiatku za prítomnosti matky, na ktorú je dieťa toho času evidentne fixované. Z dôvodu, že termín súdneho pojednávania vo veci úpravy rodičovských práv a povinnosti je vytýčený na január 2021, kedy súd vykoná rozsiahle dokazovanie, vypočuje rodičov, kolízny opatrovník navrhol uznesenie súdu prvého stupňa zo dňa 10.11.2020, ktorým súd rozhodol o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia ako vecne správne a dôvodné potvrdiť.

11. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

12. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

13. Podľa § 325 ods. 2 písm. d) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonávala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

14. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

15. Podľa § 366 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

16. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

17. Odvolací súd preskúmal napadnuté uznesenie v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 65 a § 66 CMP a dospel k rovnakému právnomu záveru ako súd prvej inštancie, že v danom prípade neboli splnené zákonné podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia v súlade s návrhom otca. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého uznesenia a na zdôraznenie jeho správnosti dodáva, že doposiaľ zistené skutočnosti nepreukazujú naliehavú potrebu okamžitého zásahu súdu vo forme nariadenia neodkladného opatrenia, nakoľko otec neosvedčil naliehavosť potreby neodkladnej úpravy pomerov danej záujmom maloletého dieťaťa v súlade s jeho návrhom, pretože oprávnený záujem účastníkov konania a ich práva, predovšetkým oprávnený záujem maloletého neboli ku dňu rozhodovania súdu prvej inštancie bezprostredne ohrozené. Pre vyhovenie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia totiž musí byť navrhovateľom hodnoverne osvedčená dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana, ako aj existencia skutočností odôvodňujúcich potrebu bezodkladnej úpravy pomerov alebo obavy, že exekúcia bude ohrozená. Zároveň je potrebné zdôrazniť, že rozhodovanie o neodkladnom opatrení je konaním o dočasnom opatrení, ktorého zmyslom a účelom je rýchla (bezodkladná) a účinná úprava pomerov účastníkov bez toho, aby boli sporné otázky vyriešené konečným spôsobom, teda meritórnym rozhodnutím vo veci. Nepredstavuje samo osebe výsledok procesu, v priebehu ktorého by súd zvažoval, aké dôkazy vykoná a ako bude vykonané dôkazy hodnotiť a aké skutkové zistenia z nich vyvodí, preto sú jediným relevantným podkladom pre rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia údaje a informácie obsiahnuté v spise, predovšetkým v návrhu a listinách predložených navrhovateľom, prípadne inými účastníkmi konania.

18. V tomto prejednávanom prípade z obsahu spisu vyplýva, že rodičovské práva a povinnosti k maloletému doposiaľ neboli upravené rozhodnutím súdu (toho času prebieha konanie vo veci samej, ktoré ešte nebolo právoplatne skončené). Otec prezentuje svoj záujem podieľať sa na starostlivosti o syna, avšak matkou mu to má byť znemožňované. Žiada upraviť styk s maloletým, vyživovaciu povinnosť na maloletého a uložiť matke povinnosť umožniť mu pravidelné telehovory s maloletým, nakoľko maloletý býva s matkou a na uvedených otázkach sa s ňou nevie dohodnúť. Styk s maloletým mu mal byť umožňovaný len v obmedzenom rozsahu, preto žiada upraviť styk bez prítomnosti matky, nakoľko sa o maloletého dokáže postarať, keďže už od narodenia sa o neho každodenne staral, kúpil ho, zabezpečoval jeho potreby a staral sa aj o domácnosť. Naopak, matka tvrdí, že otcovi v stretávaní s dieťaťom nebráni, umožňuje mu to, poskytuje mu informácie o maloletom, avšak otec nezohľadňuje režim maloletého adekvátne jeho veku. Napriek otcovým oznámeniam, že príde k maloletému, opakovane sa na stretnutia nedostavil. Matka zároveň poprela tvrdenia otca o tom, že zabezpečoval starostlivosť o syna, naopak poukázala na to, že napriek tomu, že otec bol s maloletým na rodičovskej dovolenke, išlo o čisto finančný dôvod a aj v tom čase starostlivosť o maloletého zabezpečovala ona, nakoľko otec v danom období často opúšťal miesto ich bydliska. Matka vyjadrila nesúhlas s tým, aby maloletý bol v rámci styku s otcom on nej odlúčený na niekoľko dní. Nemá výhrady k styku otca s maloletým, ale k otcom požadovanej dĺžke tohto styku. Z podaní oboch rodičov je zrejmé, že vzťahy medzi nimi sú narušené, odlišne hodnotia rovnaké situácie, avšak nemožno konštatovať, že by styk otca s maloletým vôbec neprebíhal. Matka otcovi stretávanie s maloletým umožňuje, preto neexistuje dôvod pre okamžitú ingerenciu súdu do pomerov účastníkov formou nariadenia neodkladného opatrenia. Pri úprave styku s maloletým je nevyhnutné zohľadňovať vek dieťaťa, jeho denný režim, zdravotný stav, citové a vývinové potreby. Odvolací súd z údajov a informácií obsiahnutých v spise dospel k záveru, že matka styk otca s maloletým umožňuje, pričom to, ak matka nevyhovie každej požiadavke otca a jeho predstave o čase a rozsahu styku, nemožno hodnotiť ako bránenie v stretávaní zo strany matky. Vzhľadom na to, že vzťah medzi rodičmi nie je bezproblémový, je nevyhnutné dôsledné skúmanie ich vzťahu a hľadanie riešenia, ktoré by bolo v najlepšom záujme maloletého.

19. Odvolací súd zdôrazňuje, že nezhoda rodičov len o rozsahu styku nad rámec jeho súčasnej realizácie nie je dôvodom pre okamžitú ingerenciu súdu do pomerov účastníkov formou nariadenia neodkladného

opatrenia bez toho, aby boli aspoň v minimálnej miere zistené aktuálne potreby dieťaťa a jeho schopnosť byť odlúčené od bazálnej vzťahovej osoby, ktorou je v tomto konkrétnom prípade matka a po akú maximálne možnú dobu, aby nedošlo k ohrozeniu zdravého psychického a fyzického vývoja maloletého dieťaťa. Odvolací súd nespochybňuje právo otca na pravidelný styk so svojím dieťaťom, ani právo dieťaťa na zachovanie vzťahu k biologickej rodine, v tomto prípade k otcovi, avšak výkon rodičovských práv nie je možné zamieňať so subjektívnymi predstavami rodičov o realizácii svojho výchovného pôsobenia. Posúdenie najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa nie je otázkou skutkovou, ale právnym posúdením vecí, pri posudzovaní ktorého súd prioritne prihliada na potreby maloletého dieťaťa, a pokiaľ ide o úpravu styku, zohľadní vek dieťaťa, jeho zdravotný stav, denný režim dieťaťa, citové a vývinové potreby.

20. Vzhľadom na uvedené skutočnosti má odvolací súd za to, že neodkladnosť potreby ingerencie súdu nebola preukázaná, ani čo sa týka požiadavky otca na uloženie povinnosti matke, aby umožnila otcovi pravidelné telehovory s maloletým. Aj v tejto súvislosti je nutné upozorniť na potrebu vykonať dokazovanie, ktoré presahuje rámec konania o nariadenie neodkladného opatrenia. Je potrebné posúdiť s ohľadom na vek dieťaťa a jeho komunikačné schopnosti efektívnosť danej formy komunikácie medzi otcom a dieťaťom a v neposlednom rade aj to, či otcom žiadaný čas týchto telehovorov zohľadňuje denný režim dieťaťa a časové možnosti matky, vzhľadom na jej pracovný čas.

21. V súlade s § 366 CMP podmienkou pre nariadenie neodkladného opatrenia vo veciach výživného je osvedčenie skutočností, že bez zásahu súdu do pomerov účastníkov by bolo ohrozené zabezpečovanie výživy oprávneného, v tomto prípade maloletého Y., v nevyhnutnom rozsahu, ktorý rozsah je zásadne odlišný od rozsahu vyživovacej povinnosti rodičov k deťom vyplývajúci zo zákonných kritérií uvedených v § 62 a nasl. Zákona o rodine. Podstatným je preukázanie, že potreby oprávneného dieťaťa nie sú v konkrétnej situácii, v ktorej sa dieťa nachádza, uspokojované ani v nevyhnutnej miere. Uvedená skutočnosť však z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ani z obsahu spisu nevyplýva. Z návrhu otca vyplýva, že dieťa je vo faktickej starostlivosti matky a on dobrovoľne na dieťa prispieva výživným vo výške podľa jeho uváženia. Okolnosť, ktorou otec odôvodňuje potrebu upraviť vyživovaciu povinnosť neodkladným opatrením, a síce, že matka uvedené platby nepreberá, resp. zasiela späť, nemožno považovať za preukázanie naliehavosti a neodkladnosti nariadenia neodkladného opatrenia v tejto otázke. Navyše z obsahu spisu je zrejmé, že rodič v osobnej starostlivosti ktorého je dieťa, v konkrétnom prípade je to matka, má pravidelný príjem a výživa dieťaťa je v nevyhnutnom rozsahu zabezpečovaná. Odvolací súd nepopiera zákonný nárok dieťaťa na výživu od svojich rodičov, ktorý mu bude priznaný v konaní vo veci samej, v ktorom konaní bude určený rozsah vyživovacej povinnosti zo strany rodiča, ktorému nebude dieťa zverené do osobnej starostlivosti, avšak len samotná existencia práva dieťaťa na výživné nie je dôvodom na zásah súdu do pomerov účastníkov konania s poukazom na zákonné ustanovenie § 366 CMP.

22. Odvolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že súd prvej inštancie zistil skutočný stav vecí v rozsahu nevyhnutnom pre rozhodovanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, posúdil ho podľa správnych zákonných ustanovení, v dôsledku čoho je odôvodnenie napadnutého uznesenia presvedčivé a odvolací súd sa s jeho závermi stotožňuje. Otec maloletého ani v priebehu odvolacieho konania neuviedol žiadne také skutočnosti, ktoré by mali za následok iné rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Otcom uvádzané skutočnosti budú predmetom rozsiahleho dokazovania v konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností vo veci samej, prebiehajúcim na Okresnom súde Michalovce, nie sú však relevantné pre okamžitý (bezodkladný) zásah súdu formou neodkladného opatrenia. Z návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ako aj z vyjadrenia matky k návrhu a k odvolaniu otca nepochybne vyplýva, že vzťahy medzi nimi v súčasnej dobe nie sú bezproblémové a dôsledné skúmanie týchto vzťahov si vyžaduje rozsiahle a časovo náročné dokazovanie presahujúce rámec konania o nariadenie neodkladného opatrenia.

23. Odvolací súd z vyššie uvedených dôvodov potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP, a pretože sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, v odôvodnení sa obmedzil iba na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia a len na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia doplnil ďalšie dôvody podľa § 387 ods. 2 CSP.

24. Rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 vety druhej CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 a nasl. CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).